

Metodika programu Dobrovolníci v nemocnicích

platné od: 1. 6. 2018

POPIS PROGRAMU:

Metodika vychází z Praktického průvodce programem Dobrovolnictví v nemocnicích, který vydala Hestie o.s., v Praze v roce 2005.

V dnešní době máme spoustu dlouhodobých a chronických onemocnění, lidí s trvalým zdravotním a sociálním handicapem. To vede k potřebě všestranné péče, protože nejenže je nemocné tělo, ale nemoc má vliv i na psychiku člověka a zasahuje i do života jeho rodiny. Nemocniční personál těžko zvládá trvale a souběžně plnit nároky na odbornou péči a zároveň se pacientovi věnovat i na lidské rovině.

Na průběhu a úspěchu léčby se výrazným způsobem podílí i duševní pohoda, spolupráce a postoj k nemoci samotného pacienta v tom, že objeví a pochopí, že důležitý zdroj sil k uzdravení je právě v něm samém, v jeho odhodlání a vůli se uzdravit a ochotě pro to něco sám udělat. V udržení sociálních kontaktů a dobré duševní a emoční kondici se otvírají možnosti pro působení dobrovolníka. Touto podporou se dobrovolník v nemocnici může stát pro pacienta spojnicí s vnějším zdravým světem, kontaktním mostem pro člověka v obtížné životní situaci, a v neposlední řadě i nositelem změny v jeho přístupu k životu.

Dobrovolník, člověk ze "zdravého světa", vnáší více lidského kontaktu pro překlenutí pacientových náročných chvil v nemocnici, může posilovat jeho duševní pohodu a jeho postoj k aktivní spolupráci a uzdravení. Přináší změnu, pohodu a radost, často se může stát i nositelem změny v jeho přístupu ke zdraví a životu. Tím vším může dobrovolník přispět k lepšímu průběhu a efektu léčby.

Hlavní zásadou zůstává, že dobrovolník nenahrazuje odbornou práci zdravotnického personálu a nesmí narušit léčebný provoz v nemocnici.

Dětský i dospělý pacient ke svému celkovému uzdravení potřebuje:

- tělesné uzdravení nebo zmírnění obtíží, které nemoc přináší,
- obnovení rovnováhy v oblasti duševní, vztahové a sociální,
- začlenění zkušeností získaných během nemoci do dalšího běžného života,

Dobrovolník tomuto procesu napomáhá tím, že posiluje:

- to, co je zdravé a co pacient v nemoci neztrácí,
- to, co má pro pacienta hodnotu,
- to, co může otevřít jiné životní souvislosti,

Aktivita a tvořivost jsou podstatnými prvky v uzdravovacím procesu, protože tvorba je nejpřirozenější lidskou aktivitou, která přináší uzdravující radost. Změna depresivního a odevzdaného pacienta ve spolupracujícího a do života směřujícího partnera je obrovskou hybnou silou celého léčebného procesu.

Pro pacienta znamená přítomnost dobrovolníka změnu stereotypu, posílení sociálního a lidského kontaktu, vyplňování volného času, objevování nových nebo obnovování starých dovedností, zlepšení psychiky, a zvýšení zájmu o své uzdravení.

Rodinní příslušníci v době kdy je přítomen dobrovolník mohou odpočívat nebo zapojovat do kreativních činností.

Personál má více času na odbornou péči o pacienta.

Samotným dobrovolníkům to přináší cenné zkušenosti pro budoucí povolání, inspiraci a impuls pro osobní rozvoj a sebepoznání. Dobrovolníci starší generace se mohou podělit o své životní zkušenosti a smysluplně naplnit svůj volný čas.

DOBROVOLNICKÝ PROGRAM V NEMOCNICI KADAŇ:

RADKA z. s. vysílá své dobrovolníky do Nemocnice Kadaň.

Dobrovolník vykonává dobrovolnickou činnost:

- na dětské oddělení,
- na oddělení LDN.

Informace o dobrovolnictví v nemocnicích lze nalézt na webových stránkách www.radka.kadan.cz, sekce Dobrovolnické centrum, na letáku DC RADKA, dále ve výročních zprávách organizace a při prezentaci DC RADKA v regionálním tisku a médiích. RADKA z. s. je zároveň členem Rady dobrovolnických center regionu Severozápad, kde je naše činnost pravidelně sdílena v rámci regionálních setkání.

REALIZAČNÍ TÝM:

- vedoucí dobrovolnického centra RADKA,
- koordinátor dobrovolníků v nemocnici,
- kontaktní osoby - zaměstnanci nemocnice - vrchní sestry a sestry mající službu na jednotlivých odděleních,
- supervizor - nezávislá osoba, která poskytuje dobrovolníkům a realizátorům programu pohled na problematické situace zvenčí, zhodnocuje a podává zpětnou vazbu a podporuje jednotlivce i program,
- samotní dobrovolníci.

ZÁKLADNÍ PRAVIDLA A ZÁSADY PROGRAMU:

Všichni účastníci musí být o programu, jeho nástrojích a cílech náležitě a dostatečně informováni a přijmout za své tyto zásady:

- Dobrovolník nenahrazuje lékařskou péči.
- Dobrovolník nesmí narušit léčebný provoz nemocnice.
- Veškeré informace o pacientech, jejich rodinách i další skutečnosti, s nimiž dobrovolník přichází v rámci kontaktu do styku, je třeba považovat za důvěrné. Dobrovolník, koordinátor i supervizor jsou v těchto případech vázáni mlčenlivostí vůči všem dalším osobám a institucím. Pouze vedoucí DC RADKA a supervizor mohou rozhodnout o tom, která z informací může být uvolněna a komu poskytnuta. Výjimku tvoří situace, kdy je každému občanovi uložena ze zákona oznamovací povinnost např. týrání a zneužívání pacientů. I v tomto případě je nutná předchozí konzultace s vedoucí DC RADKA nebo supervizorem.
- Při skupinových supervizích jsou mlčenlivostí vázáni všichni jejich účastníci. Mlčenlivost se vztahuje i na skutečnosti, které se týkají dalších dobrovolníků a pacientů. Uvedená mlčenlivost nezaniká ukončením působení dobrovolníka v nemocnici (ani ukončením pracovně právního vztahu zaměstnance).
- Veškerá dokumentace o dobrovolnících musí být náležitě chráněna proti případnému zneužití v souvislosti s platnou legislativou.
- Vůči dalším institucím či fyzickým osobám je možno poskytovat pouze obecné informace o cílech a obsahu programu a anonymní statistická data. Tato data poskytuje pouze vedoucí DC RADKA nebo koordinátor dobrovolníků, ale opět se souhlasem vedoucí DC RADKA.
- Porušení výše uvedených zásad může být důvodem k okamžitému ukončení účasti dobrovolníka v programu a řešení dle pracovně právních vztahů v případě zaměstnance.

VÝBĚR DOBROVOLNÍKŮ:

Vlastnímu výběru dobrovolníků vhodných pro zapojení do programu předchází fáze seznamování veřejnosti s programem. Toto se realizuje formou pravidelných besed o dobrovolnictví na místních středních školách; vedením webových stránek organizace a DC RADKA; prezentací aktivit organizace a DC RADKA na veřejných akcích v regionu.

Pokud nás zájemce o dobrovolnictví kontaktuje, je s ním domluvena schůzka, na které si vyjasníme vzájemné představy, očekávání a požadavky.

Zájemce o dobrovolnictví může být odmítnut na základě rozhodnutí koordinátora programu v případě, že nesplňuje podmínky programu (věková hranice, trestní stíhání), nebo při osobním pohovoru jednal společensky nepřijatelným způsobem (vulgariismy) nebo v nesouladu s principy a cíli programu (xenofobie, preference konkrétního náboženství, atd.).

DOBROVOLNÍCI V NEMOCNICI:

DC RADKA plní všechny podmínky vyplývající ze zákona č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě.

Dobrovolníci jsou trestně bezúhonné osoby starší 15 let, které prošli úvodním rozhovorem s koordinátorem programu nebo vedoucí DC RADKA, a úvodním výcvikem.

Na základě zjištění týmu koordinátora programu je uchazeč buď zařazen do programu, nebo v případech zjištění možných povahových kontraindikací, je mu doporučena možnost vyřešit si případné vlastní problémy a teprve poté aspirovat na vstup do programu. Koordinátor programu může po konzultaci ve zdůvodněných případech odmítnout účast dobrovolníka v programu, resp. s ohledem na jeho osobnostní charakteristiky, či aktuální psychický stav, mu doporučit jinou formu dobrovolnické činnosti či mu zprostředkovat konzultaci s jiným odborníkem.

Dobrovolník se zavazuje se zúčastnit úvodního výcviku v rozsahu min. 5 hodin – úvodní pohovor, účast na supervizi, dobrovolnická činnost vykonávaná s mentorem. Dobrovolník se zavazuje vykonávat dobrovolnickou činnosti v rozsahu min. 1x týdně 1 - 2 hodiny.

Dobrovolník má povinnost účastnit se supervizí či obdobných setkání po dobu působení v programu. Skupinová supervizní setkání probíhají v rámci DC RADKA min. 4x ročně pod vedením externího supervizora. Zároveň je možné v odůvodněných případech využít možnosti individuální supervize.

Dobrovolník je pojištěn pro případ odpovědnosti za škodu na majetku a na zdraví pacienta způsobenou v souvislosti s výkonem pravidelné dobrovolnické činnosti. Dále je pojištěn pro případ škody na zdraví, kterou utrpěl v souvislosti s výkonem této dlouhodobé dobrovolnické činnosti.

V rámci DC RADKA je o dobrovolníky dále pečováno, např. informační maily o novinkách v DC RADKA, přání k narozeninám či jiným životním jubileím, pozvání na neformální setkání, slevy na vlastní aktivity RADKA, atd.

VEDENÍ DOKUMENTACE:

Dokumentace dobrovolníka obsahuje: dohoda o dobrovolnické činnosti v nemocnici včetně povinných příloh (mlčenlivost dobrovolníka, kodex dobrovolníka, registrační karta, souhlas se zpracováním osobních údajů - GDPR), výpis z rejstříku trestů.

ORGANIZACE V NEMOCNICI:

Při první návštěvě oddělení je s dobrovolníkem též koordinátor a může být také zkušený dobrovolník. Nový dobrovolník je seznámen se zázemím pro dobrovolníky, kde si může odložit své osobní věci. Tato místnost se nachází ve 3. patře naproti ultrazvuku č. 2 a je označena. V této místnosti jsou také k dispozici výtvarné potřeby, společenské hry a pojízdná knihovna s knihami, časopisy a křížovkami. Dobrovolník se též seznámí s kontaktní osobou na oddělení, vrchní sestrou a personálem.

Při každé návštěvě oddělení se dobrovolník musí nejprve nahlásit sestře, která má službu a vyžádat si prezenční knihu, do které napíše své jméno a datum s časem příchodu. Svůj odchod též nahlásí sestře a napíše čas odchodu do knihy. Je nutné se sestry na oddělení zeptat, zda je možné v ten den vykonávat dobrovolnickou činnost. Zda může navštívit konkrétní nebo jinou osobu, která by přítomnost dobrovolníka uvítala. Nebo zda může uskutečnit jednorázovou nebo pravidelnou aktivitu na oddělení. Může se stát, že na nějakém pokoji je karanténa nebo se nějakému pacientovi zhoršil zdravotní stav a návštěva dobrovolníka by narušovala léčebný proces.

AKTIVITY S PACIENTY V NEMOCNICI:

Na obou odděleních v nemocnici se probíhají volnočasové aktivity, které plánuje každý měsíc koordinátor dobrovolníků ve spolupráci s dobrovolníky. Na nástěnkách jednotlivých oddělení a u kanceláře koordinátora dobrovolníků visí plakáty s těmito aktivitami.

Akce a volnočasové aktivity mohou probíhat na pokojích s jednotlivcem nebo ve společenské místnosti (jídelně) kolektivně.

Dobrovolníci pacienti na odděleních navštěvují i mimo tyto akce.

Na dětském oddělení probíhá v rámci nemocnice dopolední školní vyučování, proto se volnočasové aktivity plánují na odpoledne. Ale v době prázdnin je možnost i dopoledních aktivit.

UKONČENÍ SPOLUPRÁCE S DOBROVOLNÍKEM:

Smluvní vztah končí uplynutím doby, dohodou či výpovědí. Výpovědní lhůta činí 14 dní. Po ukončení je nutné vrátit koordinátorovi nebo vedoucím DCR všechny svěřené prostředky, které dobrovolník obdržel.

V případě hrubého porušení pravidel programu stanovených ve smlouvě vč. jejích příloh lze smluvní vztah ukončit okamžitě.

Vypracovala: Ing. Lenka Drábková, DiS., koordinátorka dobrovolníků

podpis:.....

Schválila: Bc. Stanislava Hamáková, DiS., vedoucí DC RADKA

podpis:.....

Datum vydání: 30. 5. 2018 v souvislosti s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 (GDPR)
ze dne 27. 4. 2016